

2413 1. Beh. af Lovf. om Tillægss. for Finantsaaret fra 1. April 1874 til 31. Marts 1875.

2414

eller godtgjør dette jo paa ingen Maade, at det skulde være Rigsdagens Pligt i Fremtiden at gjøre det Samme. Det er et urigtigt Standpunkt, som det ærede Medlem her stiller sig paa, at han holder sig til Fortiden og siger: Det er stet i Fortiden, og altsaa skal det ogsaa fremdeles være saaledes; det er fuldkommen uberettiget. (Fønger: Det er en Misforstaaelse.) Det glæder mig, at det ærede Medlem siger, at det er en Misforstaaelse; han erkjender altsaa, at den Opfattelse, som jeg har haft af hans Udtryk, ikke har været hans Mening. Det ærede Medlem har ment, at Thinget til enhver Tid og paa ethvert Punkt er i en Tillægsbevillingslov berettiget til at gribe ind og anvende Grundlovens § 49 paa dette Punkt; deri vil altsaa det ærede Medlem nu være enigt med mig; men det er netop dette, hvorom Taleren her er. Jeg tror altsaa, at det ærede Medlem maa komme til at indrømme mig, at Praxis i den Retning ikke beviser Noget. Det ærede Medlem oversaa imidlertid en meget væsentlig Omstændighed, nemlig den, at dette Thing har erklæret det Ministerium, hvoraf den forrige Kultusminister var Medlem, officielt og bestemt sin Mistillid, og jeg antager, at det ærede Medlem vil indrømme mig, at et tidligere Medlem af Folkethinget, nemlig nuværende Biskop Monrad, maa kjende lige saa meget og lige saa nøie til Thingets konstitutionelle og finansielle Rettigheder som det ærede Medlem. Men hvad har i sin Tid dette Medlem sagt ligeoverfor et Ministerium, som Thinget havde erklæret sin Mistillid? Han har sagt: Mine Herrer, I kunne blive siddende, men vogter Eder vel for at gaa et eneste Skridt ud over den lovlige Berettigelse, vogter Eder vel for at udgive en eneste Skilling ud over, hvad der er bevilget, thi der komme vi med vor Ret og sige Nei. Dette er Monrads Ord, og det ærede Medlem vil vistnok erkjende, at denne Mand er fuldelig lige saa meget inde i vor hele konstitutionelle Ret og Praxis som det ærede Medlem selv; men det ærede Medlem har ladet dette Moment helt ude af Betragtning. Det Ministerium, som staaer til enhver givne Tid, og som man forhandler med paa Tro og Love i Tillid, er stillet anderledes, idet der da er Meget, som kan gaa, og der kan Tillægsbevillingsloven ogsaa gaa; men det Ministerium, som man overfor Os. Majestæt Kongen har erklæret at have grundig Mistillid til, maa ikke gjøre Regning paa en saadan Belvillie og Tillid, og det er en stor Feil, naar dette Ministerium gaar hen og gjør en saadan falsk Regning. Altsaa, det Ministerium, hvoraf den forrige Kultusminister var Medlem,

har ikke havt den fjerneste Grund eller Anledning til at tro, at en saadan Overstridelse som den her omhandlede vilde blive anerkjendt og godkjendt af dette Thing. Det forrige Ministerium var ogsaa altfor konstitutionelt kyndigt og altfor dygtigt i alle Retninger til, at det kunde begaa en saadan Overstridelse som den at tro paa, at en saadan Overstridelse vilde kunne blive billiget af et Thing, som havde erklæret det sin Mistillid. Altsaa, dette er et betydelig Moment i den hele Sag, som ikke maa overses. Derpaa kom det ærede Medlem til at erindre om et tidligere Tilfælde. Se, mange ærede Herrer have et vist Gang, en vis Tilbøielighed til ved senere Spørgsmaal at vise hen til, hvad der tidligere er stet; men det kan ikke hjælpe Noget, at man henviser dertil; thi Tilfældene dengang og nu ere saa aldeles forfjellige, at de ikke taale Sammenligning. Hvorledes var Stillingen dengang? Vi havde da en delt Repræsentation; vi havde en Repræsentation, der havde Noget at sige i visse Henseender, og en anden, der havde Noget at sige i andre Henseender. Der sad i Statsraadet Medlemmer, som hverken vare ansvarlige for Rigsraadet eller for Rigsdagen, men kun ligeoverfor Kongen, vi havde en saadan Blanding, som man vel kaldte en konstitutionel Forfatning; men det er et stort Spørgsmaal, om den kunde fortjene at kaldes ved gette Navn. Saaledes var Tilstanden den Gang, og hvad der da stete under en saadan, jeg kan gjerne sige forvirret Styrelse, thi det var det, lader sig dog ikke saaledes anvende nu. Vel kan vor Tilstand nu være forvirret nok, men jeg antager, at det ærede Medlem vil være enigt med mig i, at vi nu ikke i konstitutionel og finansiell Henseende kjende en saa forvirret Tilstand som den Gang. Men hvorledes kan da det ærede Medlem finde paa at sammenligne eller drage Slutninger fra, hvad der den Gang stete, til hvad der nu kan stete? Og hvad stete der da den Gang? Lader os dog se lidt nærmere derpaa. Halvdelen af Rigsrettens Medlemmer dømte Ministrene, og dersom det havde været Bestemmelsen dengang, hvad der ellers er Bestemmelsen, at, naar saadanne lige Meninger komme tilstede imod hinanden, skal Dommen af den Halvdel, hvortil Formanden hører, være den afgjørende, saa havde det Drøsteste Ministerium været dømt, og det var kun Bestemmelsen om, at, naar Rigsretten delte sig ligelig, skulde den mildeste Dom være gjældende, i Stedet for at man ellers lader den være den gjældende, som er den Dels, hvortil Formanden hører; det var kun denne Omstændighed, som gjorde, at Halvdelen af Rigsrettens Medlemmer